

Na temelju članka 6.a stavka 2. Zakona o smanjenju mirovina određenih, odnosno ostvarenih prema posebnim propisima o mirovinskom osiguranju (Narodne novine, br. 71/10, 130/11 i 157/13) Vlada Republike Hrvatske na sjednici održanoj _____ donosi

**ODLUKU
O PRESTANKU SMANJENJA MIROVINA ODNOSNO DODATKA MIROVINI
PREMA ČLANKU 3.A ZAKONA O SMANJENJU MIROVINA ODREĐENIH,
ODNOSNO OSTVARENIH PREMA POSEBNIM PROPISIMA O MIROVINSKOM
OSIGURANJU**

I.

Smanjenje mirovina i mirovinskih primanja, odnosno dodatka mirovini prema članku 3.a Zakona o smanjenju mirovina određenih, odnosno ostvarenih prema posebnim propisima o mirovinskom osiguranju (Narodne novine, broj 71/10, 130/11 i 157/13, u daljnjem tekstu Zakon) na pripadajuću svotu mirovine, odnosno dodatka mirovini koja je određena, odnosno ostvarena prema posebnim propisima o mirovinskom osiguranju iz članka 2. i 2.a Zakona, prestaje se primjenjivati počevši s isplatom mirovina za mjesec rujan 2017. koje će biti isplaćene u mjesecu listopadu 2017.

II.

Ova Odluka objavit će se u „Narodnim novinama“, a stupa na snagu 1. listopada 2017.

Klasa:

Urbroj:

Zagreb, 2017.

PREDSJEDNIK

mr. sc. Andrej Plenković

O b r a z l o ž e n j e

Zakonom o smanjenju mirovina određenih, odnosno ostvarenih prema posebnim propisima o mirovinskom osiguranju (Narodne novine, broj 71/10) uvedeno je kao trajna mjera smanjenje mirovina i mirovinskih primanja određenih, odnosno ostvarenih prema posebnim propisima o mirovinskom osiguranju, **za 10% od 1. srpnja 2010. godine**, s time da tako smanjena mirovina ne smije iznositi manje od 3.500,00 kuna.

Člankom 2. Zakona iz 2010. godine smanjene su mirovine odnosno mirovinska primanja priznata i/ili određene prema posebnim propisima i to mirovine:

- mirovine zastupnika u Hrvatskom saboru, bivših članova Vlade Republike Hrvatske, sudaca Ustavnog suda Republike Hrvatske i glavnog državnog revizora, koje se ostvaruju i određuju na temelju Zakona o pravima i dužnostima zastupnika u Hrvatskom saboru,
- mirovine Predsjednika Republike, koje se ostvaruju i određuju na temelju Zakona o obvezama i pravima državnih dužnosnika,
- mirovine hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji, koje se ostvaruju i određuju prema Zakonu o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji,
- mirovine bivših političkih zatvorenika, koje se određuju na temelju Zakona o pravima bivših političkih zatvorenika,
- mirovine sudionika NOR-a od 6. travnja 1941. do 15. svibnja 1945., mirovine pripadnika Hrvatske domovinske vojske od 17. travnja 1941. do 15. svibnja 1945., mirovine bivših pripadnika MUP-a i pravosuđa, mirovine bivših članova Izvršnog vijeća Sabora i mirovine administrativno umirovljenih saveznih javnih službenika, ostvarene prema propisima o mirovinskom osiguranju, koji su važili prije stupanja na snagu Zakona o mirovinskom osiguranju, čije je korištenje osigurano na temelju toga Zakona,
- mirovine pripadnika bivše JNA, preuzete sukcesijom bivše SFRJ, čije je korištenje osigurano na temelju Zakona o mirovinskom osiguranju,
- mirovine djelatnih vojnih osoba, policijskih službenika i ovlaštenih službenih osoba pravosuđa i radnika na poslovima razminiranja, koje se ostvaruju i određuju na temelju Zakona o pravima iz mirovinskog osiguranja djelatnih vojnih osoba, policijskih službenika i ovlaštenih službenih osoba, Zakona o humanitarnom razminiranju i Zakona o posebnim pravima iz mirovinskog osiguranja zaposlenika na poslovima razminiranja,
- mirovine pripadnika Hrvatskog vijeća obrane i članova njihovih obitelji, koje se ostvaruju na temelju Ugovora između Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine o suradnji na području prava stradalnika rata u Bosni i Hercegovini koji su bili pripadnici Hrvatskog vijeća obrane i članova njihovih obitelji, koje se ostvaruju i određuju prema Zakonu o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji,
- dodatak mirovini koji se ostvaruje i određuje prema Zakonu o Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti.

Također, smanjenje mirovina prema ovome Zakonu obuhvaća mirovine i mirovinska primanja članova obitelji ostvarena na temelju propisa o mirovinskom osiguranju.

Smanjenju mirovina prema ovome Zakonu ne podliježu:

- mirovine hrvatskih ratnih vojnih invalida iz Domovinskog rata i ratnih vojnih invalida, s oštećenjem organizma od 100% i obiteljske mirovine djece smrtno stradalih

hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata bez oba roditelja, osim sukorisničkih dijelova ovih mirovina koji pripadaju djeci koja su rođena u braku ili izvan braka s drugim roditeljem, odnosno udovici,

- mirovine prema Zakonu o posebnim pravima iz mirovinskog osiguranja i pravima po osnovi nezaposlenosti zaposlenika u Istarskim ugljenokopima »Tupljak« d.d. Labin,
- mirovine prema Zakonu o uvjetima za stjecanje prava na starosnu mirovinu radnika profesionalno izloženih azbestu.

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o smanjenju mirovina određenih, odnosno ostvarenih prema posebnim propisima o mirovinskom osiguranju (Narodne Novine, broj 157/13) dopunjen je člankom 2a. kojim je proširen krug korisnika koji podliježu smanjenju mirovine i to na:

- mirovine hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji koje su ostvarene, odnosno određene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju i koje su povećane prema Zakonu o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji,
- mirovine osiguranika – članova posade broda koje se ostvaruju prema Pomorskom zakoniku.

Člankom 3a. uvedeno je novo smanjenje mirovine i mirovinskih primanja, odnosno dodatka mirovini za još 10% i primjenjuje se od 1. siječnja 2014. na pripadajuću svotu mirovine, odnosno dodatka mirovini koja je određena, odnosno ostvarena prema posebnim propisima o mirovinskom osiguranju iz članaka 2. i 2.a ovoga Zakona, te na smanjenu mirovinu prema Zakonu o smanjenju mirovina određenih, odnosno ostvarenih prema posebnim propisima o mirovinskom osiguranju (Narodne novine, broj 71/10 i 130/11) prije odbitka dodatnog doprinosa za zdravstveno osiguranje, poreza, prireza i drugih obustava. Svota mirovine, odnosno dodatak mirovini ne može iznositi manje od 5.000,00 kuna mjesečno.

Dakle, novo smanjenje mirovina i mirovinskih primanja od 10% određeno je kao privremena mjera i odnosi se na:

- mirovine zastupnika u Hrvatskom saboru, bivših članova Vlade Republike Hrvatske, sudaca Ustavnog suda Republike Hrvatske i glavnog državnog revizora, koje se ostvaruju i određuju na temelju Zakona o pravima i dužnostima zastupnika u Hrvatskom saboru,
- mirovine Predsjednika Republike, koje se ostvaruju i određuju na temelju Zakona o obvezama i pravima državnih dužnosnika,
- mirovine hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji, koje se ostvaruju i određuju prema Zakonu o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji,
- mirovine bivših političkih zatvorenika, koje se određuju na temelju Zakona o pravima bivših političkih zatvorenika,
- mirovine sudionika NOR-a od 6. travnja 1941. do 15. svibnja 1945., mirovine pripadnika Hrvatske domovinske vojske od 17. travnja 1941. do 15. svibnja 1945., mirovine bivših pripadnika MUP-a i pravosuđa, mirovine bivših članova Izvršnog vijeća Sabora i mirovine administrativno umirovljenih saveznih javnih službenika, ostvarene prema propisima o mirovinskom osiguranju, koji su važili prije stupanja na snagu Zakona o mirovinskom osiguranju, čije je korištenje osigurano na temelju toga Zakona,

- mirovine pripadnika bivše JNA, preuzete sukcesijom bivše SFRJ, čije je korištenje osigurano na temelju Zakona o mirovinskom osiguranju,
- mirovine djelatnih vojnih osoba, policijskih službenika i ovlaštenih službenih osoba pravosuđa i radnika na poslovima razminiranja, koje se ostvaruju i određuju na temelju Zakona o pravima iz mirovinskog osiguranja djelatnih vojnih osoba, policijskih službenika i ovlaštenih službenih osoba, Zakona o humanitarnom razminiranju i Zakona o posebnim pravima iz mirovinskog osiguranja zaposlenika na poslovima razminiranja,
- mirovine pripadnika Hrvatskog vijeća obrane i članova njihovih obitelji, koje se ostvaruju na temelju Ugovora između Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine o suradnji na području prava stradalnika rata u Bosni i Hercegovini koji su bili pripadnici Hrvatskog vijeća obrane i članova njihovih obitelji, koje se ostvaruju i određuju prema Zakonu o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji,
- dodatak mirovini koji se ostvaruje i određuje prema Zakonu o Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti
- mirovine hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji koje su ostvarene, odnosno određene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju i koje su povećane prema Zakonu o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji,
- mirovine osiguranika – članova posade broda koje se ostvaruju prema Pomorskom zakoniku.

Izuzeti od novog smanjenja mirovina su:

- mirovine u mjesečnoj svoti do 5.000,00 kuna,
- mirovine hrvatskih ratnih vojnih invalida iz Domovinskog rata i ratnih vojnih invalida, s oštećenjem organizma od 100%,
- obiteljske mirovine djece smrtno stradalih hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata bez oba roditelja, osim sukorisničkih dijelova ovih mirovina koji pripadaju djeci koja su rođena u braku ili izvan braka s drugim roditeljem, odnosno udovici,
- obiteljske mirovine djece smrtno stradalih hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata,
- obiteljske mirovine udovica koje su sukorisnice tih mirovina s djecom smrtno stradalih hrvatskih branitelja,
- mirovine prema Zakonu o posebnim pravima iz mirovinskog osiguranja i pravima po osnovi nezaposlenosti zaposlenika u Istarskim ugljenokopima »Tupljak« d.d. Labin,
- mirovine prema Zakonu o uvjetima za stjecanje prava na starosnu mirovinu radnika profesionalno izloženih azbestu.

Ističemo kako se odredbe navedenog Zakona u najvećoj mjeri odnose na hrvatske branitelje koji su, u vremenu nepovoljnih gospodarskih kretanja, još jednom dali svoj doprinos kroz umanjenje svojih mirovina i mirovinskih primanja.

Od 44.364 korisnika, čije su mirovine i mirovinska primanja, odnosno dodaci mirovini smanjeni za 10% temeljem navedenog Zakona iz 2014. godine, a čija prosječna mirovina iznosi 6.638 kn mjesečno, 36.697 su hrvatski branitelji.

Člankom 6a. stavkom 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o smanjenju mirovina određenih, odnosno ostvarenih prema posebnim propisima o mirovinskom osiguranju (Narodne novine, broj 157/13) određeno je da će se novo privremeno smanjenje (članak 3a.) prestati primjenjivati nakon što se ispune uvjeti u pogledu rasta bruto društvenog proizvoda u prethodna tri uzastopna tromjesečja za najmanje 2,0% u odnosu na isto tromjesečje prethodne godine i ako je deficit državnog proračuna u istom razdoblju manji od 3%.

U stavku 2. istoga članka navedeno je i kako odluku o prestanku smanjenja mirovina, odnosno dodatka mirovini donosi Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministra nadležnog za financije.

Prema prvom uvjetu iz članka 6.a predmetnog Zakona bilo je potrebno ostvariti rast bruto društvenog proizvoda u svakom od tri prethodna uzastopna tromjesečja prema podacima Državnog zavoda za statistiku od najmanje 2,0%. Uvjet je ispunjen završetkom prvog tromjesečja 2016. godine o čemu su podaci objavljeni u drugoj polovici 2016. godine.

Vezano za drugi uvjet iz članka 6.a predmetnog Zakona, prema kojemu je potrebno da za prestanak smanjenja mirovina i mirovinskih primanja, odnosno dodatka mirovini deficit državnog proračuna Republike Hrvatske bude manji od 3%, napominje se kako se podatak o deficitu vodi na godišnjoj razini.

Sukladno članku 110. Zakona o proračunu (Narodne novine, br. 87/08, 136/12 i 15/15), Ministarstvo financija izrađuje godišnji izvještaj o izvršenju državnog proračuna za prethodnu godinu i dostavlja ga do 1. svibnja tekuće godine Vladi Republike Hrvatske. Do 1. lipnja tekuće godine Vlada Republike Hrvatske podnosi godišnji izvještaj o izvršenju državnog proračuna na donošenje Hrvatskom saboru. U skladu s navedenim rokovima, Ministarstvo financija je 28. travnja 2017. dostavilo Vladi Republike Hrvatske Nacrt prijedloga godišnjeg izvještaja o izvršenju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2016. koji je Vlada Republike Hrvatske usvojila na sjednici održanoj 25. svibnja 2017. Prema podacima iz navedenog dokumenta, deficit državnog proračuna za razdoblje od siječnja do prosinca 2016. godine iznosio je 3.389.411.170 kuna, odnosno 1% BDP-a. Slijedom naprijed navedenog, smanjenje mirovina i mirovinskih primanja, odnosno dodatka mirovini moglo se prestati primjenjivati tek nakon što je Hrvatski sabor na 4. sjednici 14. srpnja 2017. donio Godišnji izvještaj o izvršenju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2016. godinu. Naime, tek donošenjem navedenoga dokumenta službeno je utvrđeno kako je deficit državnog proračuna Republike Hrvatske u 2016. godini bio manji od 3%. Time su se u cijelosti ispunili uvjeti za prestanak smanjenja mirovina i mirovinskih primanja, odnosno dodatka mirovini. Slijedom navedenog, a obzirom na će biti donesen i novi Zakon o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji, koji će se unaprijediti zakonodavno uređivanje pitanja koja se odnose na braniteljsko-stradalničku populaciju, uključujući i poboljšanja u pogledu njihovog materijalnog stanja, a na koju se u najvećoj mjeri odnosi i trenutno smanjenje mirovina i mirovinskih primanja, predlaže se da se smanjenje mirovina i mirovinskih primanja prestane primjenjivati s mirovinom za mjesec rujan koja će se isplatiti u mjesecu listopadu.

Prijedlogom odluke o prestanku smanjenja mirovina odnosno dodatka mirovini prema članku 3a. Zakona o smanjenju mirovina određenih odnosno ostvarenih prema posebnim propisima o mirovinskom osiguranju ukida se privremena mjera smanjenja mirovine i mirovinskih primanja odnosno dodatka mirovini od 10 % za mirovine iznad 5.000,00 kuna i to za:

- mirovine zastupnika u Hrvatskom saboru, bivših članova Vlade Republike Hrvatske, sudaca Ustavnog suda Republike Hrvatske i glavnog državnog revizora, koje se ostvaruju i određuju na temelju Zakona o pravima i dužnostima zastupnika u Hrvatskom saboru,
- mirovine Predsjednika Republike, koje se ostvaruju i određuju na temelju Zakona o obvezama i pravima državnih dužnosnika,
- mirovine hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji, koje se ostvaruju i određuju prema Zakonu o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji,
- mirovine bivših političkih zatvorenika, koje se određuju na temelju Zakona o pravima bivših političkih zatvorenika,
- mirovine sudionika NOR-a od 6. travnja 1941. do 15. svibnja 1945., mirovine pripadnika Hrvatske domovinske vojske od 17. travnja 1941. do 15. svibnja 1945., mirovine bivših pripadnika MUP-a i pravosuđa, mirovine bivših članova Izvršnog vijeća Sabora i mirovine administrativno umirovljenih saveznih javnih službenika, ostvarene prema propisima o mirovinskom osiguranju, koji su važili prije stupanja na snagu Zakona o mirovinskom osiguranju, čije je korištenje osigurano na temelju toga Zakona,
- mirovine pripadnika bivše JNA, preuzete sukcesijom bivše SFRJ, čije je korištenje osigurano na temelju Zakona o mirovinskom osiguranju,
- mirovine djelatnih vojnih osoba, policijskih službenika i ovlaštenih službenih osoba pravosuđa i radnika na poslovima razminiranja, koje se ostvaruju i određuju na temelju Zakona o pravima iz mirovinskog osiguranja djelatnih vojnih osoba, policijskih službenika i ovlaštenih službenih osoba, Zakona o humanitarnom razminiranju i Zakona o posebnim pravima iz mirovinskog osiguranja zaposlenika na poslovima razminiranja,
- mirovine pripadnika Hrvatskog vijeća obrane i članova njihovih obitelji, koje se ostvaruju na temelju Ugovora između Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine o suradnji na području prava stradalnika rata u Bosni i Hercegovini koji su bili pripadnici Hrvatskog vijeća obrane i članova njihovih obitelji, koje se ostvaruju i određuju prema Zakonu o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji,
- dodatak mirovini koji se ostvaruje i određuje prema Zakonu o Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti
- mirovine hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji koje su ostvarene, odnosno određene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju i koje su povećane prema Zakonu o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji,
- mirovine osiguranika – članova posade broda koje se ostvaruju prema Pomorskom zakoniku.

Za provedbu ove Odluke osigurana su sredstva u iznosu od 90.000.000 kuna u okviru Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2017. godinu i sukladno potrebi preraspodijelit će se na aktivnosti Ministarstva rada i mirovinskog sustava A753010 Mirovine hrvatskih branitelja, A688046 Mirovine na temelju osiguranja – starosne mirovine, A688047 Mirovine na temelju osiguranja – invalidske mirovine, A688048 Mirovine na temelju osiguranja – obiteljske mirovine sa drugih pozicija Ministarstva rada i mirovinskog sustava te sa pozicija Ministarstva hrvatskih branitelja i Ministarstva financija. Za godine koje slijede, iznos potrebnih sredstava će se povećavati te će u 2018. godini biti potrebno osigurati 350.000.000 kuna, u 2019. 358.000.000 kuna i u 2020. godini 365.000.000 kuna.

Dakle, godišnji trošak 2018. godine od 350.000.000 kuna se u narednim godinama uvećava za iznos nove indeksacije i to u 2019. za 8.000.000 kuna i u 2020. za 15.000.000 kuna. Navedena sredstva uključena su u limite ukupnih rashoda utvrđene Smjericama ekonomske i fiskalne politike za razdoblje 2018. – 2020. koje je Vlada Republike Hrvatske usvojila na sjednici održanoj 27. srpnja 2017.

Slijedom svega navedenog, Ministarstvo financija je pripremilo ovu Odluku temeljem koje bi se smanjenje mirovina i mirovinskih primanja, odnosno dodatka mirovini prestalo primjenjivati počevši s isplatom mirovina za mjesec rujan 2017. godine, a koje će biti isplaćene u mjesecu listopadu 2017. godine te se predlaže Vladi Republike Hrvatske njezino donošenje.